

Urząd Regulacji Energetyki

https://www.ure.gov.pl/pl/urząd/wspolpraca-miedzynarod/4405,O-integralnosci-i-przejrzystosci-hurtowego-ryнку-energii.html
24.04.2024, 16:43

Strona znajduje się w archiwum.

O integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii

28 grudnia 2011 r. weszło w życie Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1227/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii (REMIT).

Rozporządzenie dotyczy zachowań uczestników hurtowych rynków (zwane dalej „hurtowymi rynkami energii”), na których sprzedawane są energia elektryczna, gaz ziemny, usługi przesyłowe na terenie UE oraz związane z nimi instrumenty pochodne.

Rozporządzenie dotyczy również odbiorców końcowych, których roczne zużycie energii elektrycznej lub gazu ziemnego wynosi 600 GWh lub więcej. Na mocy REMIT zakazane są praktyki uczestników rynku, które mają na celu wywieranie wpływu na poziom cen na hurtowych rynkach energii.

Pełny tekst rozporządzenia przetłumaczony na język polski znajduje się [na stronie internetowej Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej](#).

Istotną rolę w procesie egzekwowania przepisów rozporządzenia ma Agencja ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER) oraz krajowi regulatorzy rynków energii.

Mimo wejścia w życie REMIT z dniem 28 grudnia 2011 r., stosowanie niektórych jego przepisów (np. obowiązek zgłaszania transakcji, możliwość nakładania sankcji) zostało opóźnione do czasu wydania aktów wykonawczych przez Komisję Europejską (KE) lub odpowiednich przepisów krajowych.

REMIT wprowadza spójne w całej UE ramy w zakresie:

- definiowania nadużyć na rynku, w postaci manipulacji na rynku, próby manipulacji na rynku i wykorzystywania informacji wewnętrznych na hurtowych rynkach energii;

- wprowadzenia wyraźnego zakazu manipulacji na rynku, próby manipulacji na rynku i wykorzystywania informacji wewnętrznych na hurtowych rynkach energii;
- ustanowienia zasad monitorowania hurtowych rynków energii (m.in. wprowadzenie ogólnoeuropejskiego rejestru uczestników rynku oraz obowiązku zgłaszania transakcji do ACER) w celu wykrycia i powstrzymania manipulacji na rynkach oraz wykorzystywania informacji wewnętrznych; oraz
- zapewnienia egzekwowania powyższych zakazów i sankcjonowania na poziomie krajowym naruszeń zasad wynikających z REMIT.

Zakres obowiązywania REMIT

REMIT dotyczy hurtowego rynku energii, to znaczy każdego rynku, na którym przedmiotem obrotu są hurtowe produkty energii. Definicja hurtowego produktu energii, zgodnie z REMIT, obejmuje umowy na dostawy energii elektrycznej lub gazu ziemnego w przypadku, gdy dostawa ma miejsce w Unii Europejskiej, jak również umowy odnoszące się do przesyłu energii elektrycznej lub gazu ziemnego w Unii. W obu przypadkach (dostawy i przesyłu), REMIT dotyczy zarówno umów realizowanych przez fizyczną dostawę jak i umów finalizowanych rozliczeniem finansowym (instrumentów pochodnych).

Przejściowy okres między wejściem w życie REMIT a wdrożeniem aktów wykonawczych. Monitoring transakcji przewidziany w ramach REMIT oparty jest na gromadzeniu danych zgodnie z art. 8 REMIT i odpowiednimi aktami wykonawczymi wydanymi przez KE. Do czasu wejścia w życie aktów wykonawczych monitorowanie transakcji będzie prowadzone przez krajowe organy regulacyjne zgodnie z krajowym ustawodawstwem. W przypadku, gdy potencjalne naruszenie zakazów dotyczących nadużyć na rynku jest sygnalizowane przez osoby zawodowo pośredniczące w zawieraniu transakcji, zgodnie z art. 15 REMIT krajowe organy regulacyjne są zobowiązane informować Agencję o wszystkich takich sytuacjach.

OBOWIĄZKI I ZAKAZY DLA UCZESTNIKÓW HURTOWEGO RYNKU ENERGII

Obowiązki wchodzące w życie z dniem 28 grudnia 2011 r.

Wraz z wejściem w życie REMIT dnia 28 grudnia 2011 r., uczestnicy rynku są zobowiązani do:

1. publikacji informacji wewnętrznych;
2. powiadamiania Agencji i właściwych krajowych organów regulacyjnych w przypadku opóźnienia publikacji informacji wewnętrznych.

Z dniem wejścia w życie REMIT zaczyna obowiązywać zakaz manipulacji na rynku oraz wykorzystywania informacji wewnętrznych w obrocie hurtowymi produktami

energetycznymi. Ponadto osoby zawodowo zajmujące się pośrednictwem w zawieraniu transakcji zobowiązane są do powiadamiania krajowego organu regulacyjnego o każdym uzasadnionym podejrzeniu naruszenia przez uczestników rynku zasad REMIT.

Obowiązek publikacji informacji wewnętrznych

Zgodnie z ogólną zasadą z art. 4 ust. 1 REMIT, uczestnicy rynku skutecznie i w odpowiednim czasie podają do publicznej wiadomości posiadane przez nich informacje wewnętrzne. Informacje te mogą dotyczyć przedsiębiorstwa lub instalacji, których dany uczestnik rynku lub jego jednostka dominująca, lub jednostka powiązana jest właścicielem lub które kontroluje lub w stosunku, do których dany uczestnik rynku lub taka jednostka odpowiada za kwestie operacyjne w całości lub w części. Należy ujawniać m.in. informacje dotyczące zdolności i wykorzystania instalacji służących do produkcji, magazynowania oraz przesyłania energii elektrycznej lub gazu ziemnego lub zużywających energię elektryczną lub gaz ziemny, bądź informacje dotyczące zdolności i wykorzystania instalacji skroplonego gazu ziemnego (LNG), w tym dotyczące planowanej i nieplanowanej niedostępności tych instalacji. Informacje te powinny być podawane do publicznej wiadomości m.in. na stronie internetowej podmiotu zawierającego transakcje na hurtowych rynkach energii.

Sposób powiadamiania ACER o opóźnieniach publikacji informacji wewnętrznych

Dla podmiotów, które podlegają obowiązkowi raportowania o opóźnieniach w publikacji informacji wewnętrznych, Agencja opracowała standardowy szablon zgłoszenia, który zamieściła na swoich stronach. Agencja przewiduje zbierać zgłoszenia o takich opóźnieniach publikacji informacji wewnętrznych głównie drogą elektroniczną, zwłaszcza, gdy informacje te są regulowane obowiązującymi już przepisami (np. informacje publikowane zgodnie z *Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 714/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej i uchylające rozporządzenie nr 1228/2003 (WE) oraz Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylające rozporządzenie nr 1775/2005*).

Odpowiedni szablon elektroniczny jest dostępny [na internetowej stronie Agencji](#).

Prezes URE ma dostęp do informacji zgłoszonych ACER w tym trybie, stąd nie jest wymagane przesłanie odrębnego powiadomienia do krajowego organu regulacyjnego.

Obowiązki osób zawodowo pośredniczących w transakcjach na hurtowym rynku energii

Wraz z wejściem w życie REMIT, z dniem 28 grudnia 2011 r., osoby zawodowo pośredniczące w zawieraniu transakcji (np. giełdy energii, brokerzy, platformy obrotu) podlegają obowiązkowi:

1. stworzenia i utrzymywania skutecznych mechanizmów i procedur mających na celu identyfikację przypadków naruszenia art. 3 (zakazu wykorzystania informacji

wewnętrznych) lub art. 5 (zakazu manipulacji) REMIT;

2. niezwłocznego powiadomienia krajowych organów regulacyjnych w przypadku, gdy mają uzasadnione podstawy, aby podejrzewać, że transakcja lub próba jej dokonania może stanowić naruszenie art. 3 lub art. 5 REMIT.

Agencja opracowała standardowy szablon zgłoszenia informacji o podejrzanych transakcjach mogących stanowić naruszenie art. 3 lub art. 5 REMIT. [Odpowiedni szablon elektroniczny jest dostępny na internetowej stronie Agencji.](#)

Prezes URE ma dostęp do informacji zgłoszonych ACER w tym trybie, stąd nie jest wymagane przesłanie odrębnego powiadomienia do krajowego organu regulacyjnego.

Harmonogram dalszych prac związanych z wdrożeniem REMIT

- Do dnia 29 czerwca 2012 r. ACER we współpracy z krajowymi regulatorami ma określić i opublikować format i zakres informacji związanych z rejestracją uczestników rynku (art. 9 REMIT).
- Na przełomie 2012 i 2013 r. planowane jest przyjęcie przez Komisję Europejską aktów wykonawczych precyzujących jednolite zasady przekazywania informacji o zawartych transakcjach i zleceniach oraz określających termin i formę przekazywania tych danych przez uczestników rynku do ACER.
- W terminie do 3 miesięcy od przyjęcia przez KE ww. aktów wykonawczych konieczne jest stworzenie krajowych rejestrów uczestników hurtowych rynków energii przez krajowych regulatorów i przekazanie informacji w nich zawartych do ACER. W oparciu o te rejestry ACER stworzy europejski rejestr uczestników hurtowych rynków energii.
- W terminie do 6 miesięcy od przyjęcia przez Komisję Europejską aktów wykonawczych planowane jest rozpoczęcie gromadzenia danych na temat transakcji zawieranych na hurtowych rynkach energii. Zgłaszane informacje mają zawierać precyzyjne określenie produktów energetycznych nabywanych i sprzedawanych w obrocie hurtowym, uzgodnione ceny i ilości, daty i godziny wykonywania transakcji, ich strony i beneficjentów, a także wszelkie inne istotne informacje. Ponadto uczestnicy rynku mają przekazywać ACER i krajowym organom regulacyjnym informacje na temat zdolności i wykorzystania instalacji służących do produkcji, magazynowania, przesyłu energii elektrycznej lub gazu ziemnego bądź informacje dotyczące zdolności i wykorzystania instalacji skroplonego gazu ziemnego (LNG), w tym dotyczące planowanej i nieplanowanej niedostępności tych instalacji.
- W terminie 18 miesięcy od wejścia w życie rozporządzenia państwa członkowskie są zobowiązane dostosować prawodawstwo do realizacji zadań (w tym również prowadzenia postępowań dochodzeniowych i nakładania sankcji) wynikających z REMIT przez krajowe organy regulacyjne i inne uprawnione organy (art. 18).

Rola ACER w realizacji REMIT

Agencja ma odgrywać kluczową rolę w procesie monitoringu transakcji zawieranych na hurtowych rynkach energii. Agencja ma za zadanie gromadzenie i analizę danych dotyczących transakcji hurtowych w całej UE oraz dokonywanie wstępnej oceny nietypowych zdarzeń, a następnie powiadamianie o podejrzanych przypadkach krajowych organów regulacyjnych, których zadaniem jest przeprowadzenie dochodzenia.

Rola krajowych organów regulacyjnych w realizacji REMIT

Krajowe organy regulacyjne, w tym Prezes URE, prowadzą monitorowanie transakcji zawieranych na hurtowych rynkach energii, w oparciu o bazę transakcji zgromadzonych przez ACER. W przypadku podejrzenia naruszeń zasad wynikających z REMIT będą prowadziły postępowania wyjaśniające oraz nakładać kary. Realizacja tych obowiązków przez Prezesa URE wymaga rozszerzenia zakresu kompetencji tego organu określonych w ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne.

REMIT obliguje państwa członkowskie do implementacji przepisów dotyczących uprawnień krajowych regulatorów do realizacji zadań wynikających z REMIT do dnia 27 czerwca 2013 r.

Wytyczne ACER dotyczące REMIT

W ramach swych kompetencji, ACER odpowiedzialna jest za zapewnienie spójnego i skoordynowanego prowadzenia przez krajowe organy regulacyjne monitoringu i realizacji zadań wynikających z REMIT. W związku z tym Agencja publikuje niewiążące wytyczne, skierowane do krajowych organów regulacyjnych, które mają na celu zapewnienie powszechnego zrozumienia, w jaki sposób są stosowane definicje zawarte w art. 2 REMIT. Pierwsza wersja wytycznych (*ACER Guidance on the implementation of REMIT*), opublikowana 20 grudnia 2011 r., koncentruje się na definicji nadużyć na rynku i została opublikowana [na stronie internetowej Agencji](#).

Niewiążące wytyczne będą regularnie aktualizowane, wykorzystując doświadczenie zdobyte przez krajowe organy regulacyjne oraz Agencję, w tym informacje otrzymane od zainteresowanych stron oraz zmieniające się warunki rynkowe.

DEFINICJE REMIT

Nadużycie na rynku

Nadużycia na rynku rozumiane są jako wykorzystywanie informacji wewnętrznych oraz manipulacja na rynku.

Następujące siedem typów zachowań może być uznane za nadużycia na rynku. Pierwsze trzy stanowią wykorzystanie informacji wewnętrznych. Natomiast pozostałe stanowią przykład manipulacji na rynku oraz próby manipulacji na rynku:

1. Wykorzystywanie informacji wewnętrznych - gdy są składane zlecenia lub dokonywane transakcje na hurtowych rynkach energii w oparciu o informacje wewnętrzne.
2. Niewłaściwe ujawnienie informacji wewnętrznych - gdy osoby mające dostęp do informacji wewnętrznych ujawniają je innej wybranej osobie, chyba że takie ujawnienie jest dokonywane w normalnym trybie wykonywania zatrudnienia, zawodu lub obowiązków służbowych.
3. Rekomendacje na podstawie informacji wewnętrznych - gdy osoba mająca dostęp do informacji wewnętrznej zaleca lub nakłania inną osobę, na podstawie informacji wewnętrznych, do nabycia lub zbycia hurtowych produktów energetycznych, których ta informacja dotyczy.
4. Transakcje mające na celu wprowadzenie w błąd - dokonywanie transakcji lub składanie zleceń, które dają, lub mogłyby dawać fałszywe lub wprowadzające w błąd sygnały dotyczące podaży, popytu lub hurtowych cen produktów energetycznych.
5. Pozycjonowanie ceny - dokonywanie transakcji lub składanie zleceń w sposób, który zmierza do zabezpieczenia lub próby uzyskania przez osobę lub osoby działające w porozumieniu, ceny jednego lub kilku hurtowych produktów energii na sztucznym poziomie, chyba że osoba uczestnicząca w transakcji wykaże, że powody są uzasadnione i że transakcja ta jest zgodna z ogólnie przyjętymi praktykami na hurtowym rynku energii.
6. Oszustwa - zlecenia, które stosują lub próbują stosować fikcyjne mechanizmy lub wszelkie inne formy oszustwa lub podstępu, które generują lub mogłyby generować fałszywe lub wprowadzające w błąd sygnały dotyczące podaży produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym, popytu na takie produkty lub ich ceny.
7. Rozpowszechnianie informacji fałszywych i wprowadzających w błąd - przekazywanie informacji, które tworzą fałszywe lub mylne wrażenie na temat hurtowego produktu energii, przy czym osoba rozpowszechniająca te informacje wie, że są one nieprawdziwe.

Informacja wewnętrzna

Art. 2 REMIT definiuje "informację wewnętrzną" za pomocą czterech następujących kryteriów:

1. informacja o szczegółowym charakterze;
2. która nie została podana do publicznej wiadomości;
3. która odnosi się, bezpośrednio lub pośrednio, do jednego lub więcej hurtowych produktów energetycznych;
4. i która, gdyby została podana do wiadomości publicznej, mogłaby prawdopodobnie

znacząco wpływać na ceny hurtowych produktów energetycznych.

Pojęcie "informacji wewnętrznej" odnosi się do:

- informacji, co do której istnieje wymóg podania do publicznej wiadomości zgodnie z rozporządzeniami nr 714/2009 i nr 715/2009, w tym również z wytycznymi i kodeksami sieci przyjętymi na podstawie tych rozporządzeń;
- informacji, co, do której istnieje wymóg ujawnienia zgodnie z przepisami ustawowymi lub regulacyjnymi na szczeblu unijnym lub krajowym, z zasadami rynkowymi oraz umowami lub zwyczajami obowiązującymi na danym hurtowym rynku energii, w zakresie, w jakim taka informacja mogłaby znacząco wpłynąć na ceny produktów energetycznych sprzedawanych w obrocie hurtowym oraz;
- wszelkich innych informacji, które mogą mieć znaczący wpływ na ceny jednego lub więcej hurtowych produktów energii elektrycznej, jeżeli zostałyby podane do wiadomości publicznej.

Zgodnie z punktem 12 preambuły do rozporządzenia REMIT, informacje dotyczące własnych planów i strategii handlowych uczestnika rynku nie powinny być uznawane za informacje wewnętrzne.

Osoby mające dostęp do informacji wewnętrznych

Zgodnie z art. 3 ust. 2 REMIT, zakaz wykorzystywania informacji wewnętrznych stosuje się do następujących osób, które posiadają informacje wewnętrzne dotyczące hurtowych produktów energii:

1. członków organów administrujących, zarządczych lub nadzorczych przedsiębiorstwa;
2. osób posiadających udziały w kapitale przedsiębiorstwa;
3. osób posiadających dostęp do informacji z tytułu zatrudnienia, wykonywania swojego zawodu lub obowiązków;
4. osób, które uzyskały takie informacje w wyniku działania przestępczego;
5. osób, które wiedzą lub powinny wiedzieć, że dana informacja stanowi informację wewnętrzną.

Przykłady manipulacji na rynku.

W opublikowanych niewiążących wytycznych (str. 16 - 18) Agencja podaje przykłady różnego rodzaju praktyk, które mogłyby stanowić manipulację na rynku, które są oparte na własnych doświadczeniach krajowych regulatorów energii oraz doświadczeniach z rynków finansowych.

Data publikacji : 30.12.2011

Data modyfikacji : 15.06.2016

[Następny Strona](#)